

PRVI SLOVENSKE LIST V AMERIKI

Geslo: Za vero in narod — za pravico in resnico — od boja do emage!

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. RUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGI; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V JENVER, COLO., IN SLOVEN KE ŽENSKKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH

(Official Organ of four Slovene Organizations)

STEV. (NO.) 221.

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 14. NOVEMBRA — THURSDAY, NOVEMBER 14, 1935

LETNIK (VOL.) XLIV

Mussolini udaril po Ligi - Delavstvo napoveduje borbo

Vladam tistih držav, ki so odobrile sankcije, poslala italijanska vlada protestno noto, v kateri svari na posledice in grozi s protiukrepi. — Potom kraljeve odredbe se z 18. novembrom poostrijo predpisi glede trgovine z inozemstvom.

Rim, Italija. — Med tem, ko bodo sankcije, ki jih je naložila Liga narodov proti Italiji, nepreklicno stopile v veljavo prihodnji ponedeljek, 18. nov. kakor se glase poročila iz Zeneve, je pa Mussolini pretekli ponedeljek zvečer izdal proglas, s katerim je udaril nazaj do tistih držav, ki so pristale na sankcije, in bo naložil proti tem petdesetim državam svoje lastne "sankcije," namreč, da bo prepovedal uvoz in izvoz blaga iz Italije v te države.

Vsaki posamezni vladi teh 50 držav je poslala omenjenega dne italijanska vlada posebno noto, v kateri je izrazil protest proti sprejetju sankcij, češ, da so krivične in da utegnejo izzvati resne posledice za svetovno gospodarstvo. Dalje se navaja v noti, da bi bilo skrajno usodno, ako bi morala Italija opustiti ozemlje, ki si ga je doslej pridobila v Abesiniji. Tamkaj, pravilno, je namreč osvobodila številno sužnjevo in civilno prebivalstvo se je podalo pod pokroviteljstvo Italije. Ako bi se italijanske čete zdaj umaknile, bi bilo to prebivalstvo izpostavljen preganjanju in zatiranju.

V noti se protestira tudi proti načinu, kako so bile te sankcije sprejete, ter se povdarja, da to ni bilo pravzaprav delo Lige same, marveč nekakega koordinacijskega odbora, sestavljenega iz posameznih držav, katerega Italija ne priznava. Končno se izraža v noti grožnja, da bo Italija prisiljena, podzvati finančne in ekonomske protiukrepe, ako ne bodo države odstopile od svojega sklepa.

Isti večer je bila izdana kraljeva odredba, po kateri bo upeljan od 18. novembra naprej posebni licenčni sistem za uvoz in izvoz iz Italije. Dovoljenje se ne bo izdajalo za trgovski promet z državami, ki so odobrile sankcije. Kar je posebno značilno, se izrecno navaja v ukrepu prepoved izvoza v Francijo in vse njene kolonije, ako se ne bo za blago plačalo prej, ko bo zapustilo italijanska tla.

PREISKUJEJO UMOR ZDRAVNIKA

New York, N. Y. — Iz neke sobe v 21. nadstropju hotela Beekman Towers, ki jo je imel najeto zdravnik dr. Fritz Gebhardt, je v ponedeljek ponoči poklical neki ženski glas, rekoč, naj nemudoma pošljejo koga v sobo. Ko je prispel hotelski uslužbenec, je našel zdravnika ležati na tleh, mrtvega vsled ran od krogel, in v sobi ni bilo nikogar drugega. Kmalu nato pa so našli zunaj na zasilnem stopnišču sedeti neko žensko, katera je izjavila, da ji je ime Vera Stretz, in je priznala, da je zdravnika ustrelila. V njeni torbici so našli samokres.

ABESINCI KOLJEJO

Kjer pride do bojev v Abesiniji, ostane malokdo živ.

Harrar, Abesinija. — Domneva, da mora biti sedanja vojna med Italijani in Abesinci, kjer pač pride do bitk, pravo mesarsko klanje, potrjujejo razni ranjenci, ki so prispeli semkaj z južnega bojišča. V boju za mesto Gorahai, ki so ga Italijani zavzeli pretekli petek, je prišlo do spopada, v katerem so se nasprotniki med seboj skoro docela uničili. Na nekem drugem kraju so skrili Abesinci iz zasede napadli neko korakajočo četo italijanske vojske in z noži skoraj vse do zadnjega poklali.

OBISK

V našem uredništvu se je oglasil v torek zjutraj franciški provinčialni komisar, Very Rev. Anzelm Murn, ki je prispel z Willard, Wis., kjer upravlja tamkajšnjo faro, na pogreb pokojne sestre Sebastiane. — Dan preje, v ponedeljek, pa nas je obiskal Mr. Joe Luzar, ki je prišel v Chicago iz Phillips, Wis., na pogreb Mrs. Videtich. — Obema najlepša hvala za obisk.

ČUDEN POVOD ZA POŽIG

Libertyville, Ill. — Neki tukajšnji fant, 19 letni Robert Kick, ki je uslužben pri CCC, je priznal pretekli ponedeljek, da je podtaknil dva požara, ki sta izbruhnila zjutraj omenjenega dne. V prvem se je vnela lesena železniška postaja, in so plameni napravili za kakih \$1000 škode. Drugi požar pa je bil v skednju fantovega starega očeta. Kick se je izrazil, da je oba požara podtaknil iz maščevalnosti; imel je že od nekdaj mržnjo do železnice, ker je njegovega očeta ubil vlak pred 17 leti. Svojega starega očeta pa zato ni mogel, ker mu ni nikoli dal nič denarja.

SPORED ZA SPREJEM NADŠKOFA V WAUKEGANU

Waukegan, Ill. — Na obisk v tukajšnjo faro prispe prevz. nadškof Rožman to soboto, 16. novembra. V svrhu sprejema nadškofa naj se zberejo društva in farani ob 3. uri popoldne v šolski dvorani, od koder bo povorka pred cerkev, kjer bodo počakali nadškofa. Sledile bodo v cerkvi litanije in blagoslov in nato škofov nagovor. — Drugi dan, v nedeljo, bo ob 10:30 daroval nadškof pontifikalno sv. mašo. Popoldne ob 2. uri se bo prevzvišeni odpeljal v Mundelein, ogledat si tamkajšnje semenišče. Zvečer ob 6. uri se bo vršil banket v čast nadškofu. — Rev. Butala.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

REPUBLIKANCI SE ZBIRAJO

Tri republikanski voditelji obiskali Chicago.

Chicago, Ill. — Tri vplivne osebnosti republikanske stranke so v torek obiskale tukajšnje mesto. Prvi med temi je bil prejšnji predsednik Hoover, ki je potoval na vzhod, ki pa ni časnikiarjem hotel dati nikakega zadovoljivega odgovora, češ, da on ne rešuje političnih problemov. Drugi posestnik je bil senator Borah, ki je tudi bil namenjen na vzhod. Na vprašanje, ali bo kandidiral za predsednika, je odgovoril, da se še ni odločil. Tretja osebnost je bil bivši zakladniški tajnik Mills, ki je prispel semkaj na neko zborovanje.

UMOR SE VEDNO NEPOJASNJEN

Mount Rainier, Md. — Kljub temeljitemu preiskovanju niso oblasti prišle še do nikakega zaključka in pojasnila glede zagonetnega umora, izvršenega pretekli teden nad 26 letno Corinno Loring. V preiskovalnem zaporu je njen zaročenec, Rich. Tear, kakor tudi njen prejšnji prijatelj, Aubrey Hampton. Policija omenja, da bo bržkone sledila aretacija tudi neke ženske, vendar pa ni razodela nje imena. Ugotovilo se je, da je bila umorjena dekle zavarovana za visoke svote, in policija je dognala tudi, da je izginil dragoceni zaročni prstan, ki ga je pokojna nosila kot dar zaročenca Teara.

IMENOVANI BODO NOVI KARDINALI

Vatikan. — V čerkvenih krogih se domneva, da bo papež Pij tekem decembra imenoval nove kardinale. Kardinalskih sedežev je skupno 70, toda od teh jih je izpraznjenih točasno 21. Bržkone pa ne bodo izpolnjena z imenovanjem vsa izpraznjena mesta, marveč le okrog 10.

ŠIRITE AMER. SLOVENCA!

KRŠČEN DENAR

je ime povesti, ki bo pričela izhajati jutri v našem listu. Prijateljci povesti, kakor tudi naročniki, opozorite na to svoje prijatelje, da se na list naroče in tako čitajo povest od začetka, ki bo vseokoli zelo zanimiva.

KRIŽEM SVETA

— Moskva, Rusija. — Iz Abakan premogarskega distrikta prihaja poročilo, da je tamkaj sneženi plaz podsul stanovanjsko naselje premogarjev, pri čemer je bilo zasutih 40 premogarjev z družinami. Odkopali so jih sicer, toda zadobili so poškodbe.

— London, Anglija. —

Tukajšnje oblasti so pretekli ponedeljek ukazale Hitlerjevemu agentu, dr. H. W. Thostu, da se mora izseliti iz dežele, češ, da njegova navzočnost ni v javni dobrobit. Kaj je dalo povod tej odredbi, se ni objavilo.

— Zeneva, Švica. —

Pododbor Lige narodov, ki se bavi s sankcijami proti Italiji, je dovolil dvema državam, namreč Poljski in Siamu, da smete vzeti od Italije ladje, ki ste jih naročile od tamkaj in za katere ste večji del že plačali.

— Berlin, Nemčija. —

V glasilu nemške zdravniške zveze je bil priobčen članek, v katerem se priporoča, naj država ustanovi nekake ženitne posredovalnice. Navaja se, da je mnogo fantov in deklet, ki bi se radi poročili, a nimajo prilike, da bi se sestali z primerno osebo.

— ŽUPAN PRIPOROČA GLEDALIŠČA

Berlin, Nemčija. — Župan mesta Nordhausen je izdal pretekli ponedeljek proglas, v katerem priporoča mestnemu prebivalstvu, naj vsak četrtek večer obiše kako gledališče, in je ta večer proglasil za "gledališki večer." Da se bo to tem strožje izvajalo, je odredil, da

NAČRTI DELAVSTVA

Pritisnilo bo na prihodnji kongres, da uveljavi razne predloge v korist delavstva.

— Washington, D. C. —

Ameriška delavska federacija namerava izvesti občuten pritisk na prihodnje zasedanje kongresa, kakor se je izrazil v torek nje predsednik, Wm. Green, da bo dosegla zakonitev raznih predlogov, ki so bili za zadnje zasedanje prepoznani.

Med prvimi tozadevnimi predlogi bo Black-Conneryjev zakonski predlog, ki zahteva uveljavo splošnega 30 urnega dela na teden, in sprejem tega bo tvoril glavno borbo delavske federacije. Kakor je Green povdaril, se bo edino s tem zakonom mogla najti rešitev za problem brezposelnosti. Pri tem je pokazal izkaz neke velike družbe, ki je uvedla 30 urno delo in ki izjavlja, da zadovoljivo deluje ta sistem.

Druga točka, za katero se bo delavstvo borilo pred kongresom, bo uveljavljenje licenčnega zakona za industrije, po katerem bi imel kongres moč, da bo lahko v industrijah, ki imajo meddržavni promet, odločeval o najnižjih plačah in najvišjih delovnih urah ter o drugih delavskih razmerah. Ta predlog je bil stavljen že med zadnjih zasedanjem, a je ob zaključku zasedanja ostal v nekem odboru.

Končno se je Green izrazil, da je delavska federacija naklonjena, da se izpremeni ameriška ustava v toliko, da se vrhovnemu sodišču vzame moč, razveljaviti kak zakon, ki ga sprejel kongres. Pričakuje, da bo prebivalstvo v splošnem videlo potrebo takega amandamenta, ako bo vrhovno sodišče med tem razveljavilo še kak zakon.

se omenjenega večera ne smejo vršiti nobene druge zabave. "Tudi, ako ne misliš iti v gledališče," pravi župan, "kupi vstopnice, da se s tem žrtvuješ za narod."

Iz Jugoslavije.

Kruta usoda preganja naše rudarje v Franciji. V zadnjem času jih je bilo zopet več odpuščenih in odposlanih v domovino. — Jubilej slovenske himne "Naprej". — Smrtna kosa. — Nezgode, nesreče, novice.

Francija odpušča slovenske rudarje

Zagorje, 20. okt. — Od dneva do dneva se večja števila brezposelnih rudarjev. K temu veliko pripomore tudi to, da se jih je v zadnjem času precej vrnilo iz Francije, ki so tam izgubili zaslužek in se vrnili domov z družinami. Francija odpušča polagoma vse tuje delavce, ki si niso pridobili francoskega državljanstva. Takoj ko tujemu delavcu odpovedo službo, določi podjetje rok, v katerem mora odpuščen delavec zapustiti stanovanje in kraj. Odpuščenim delavcem družinskih članov dajo tudi nekaj za prehrano. Nobena prošnja ne pomaga, kdor je odpuščen, mora nazaj v staro domovino.

Leta 1923 je več rudarjev iz zagorskega rudnika odšlo v Francijo, kjer se jim je obetal lep zaslužek. Dela je bilo dovolj in tudi zaslužek je bil zadovoljiv. Življenje je bilo skoraj brezskrbno, trajne zaposlitve pa so se naši rojaki tudi nadejali zaradi prijateljskih vezi med Jugoslavijo in Francijo. Pred dvema letoma ob razmahu gospodarske krize pa so bile plače reducirane in v nekaterih rudnikih so odpustili tudi nekaj rudarjev. Spošna redukcija vseh tujih rudarjev se je prečela letos. Med zadnjimi odslovljenimi in izgnanci je bil tudi Andre Širok s svojo družino. Pri podjetju Mines de Lens je služboval 12 let in 5 mesecev. Trdno je upal, da ga bo podjetje obdržalo v službi vsaj še 6 mesecev, da bi do vrhovno sodišče med tem razveljavilo še kak zakon.

se omenjenega večera ne smejo vršiti nobene druge zabave. "Tudi, ako ne misliš iti v gledališče," pravi župan, "kupi vstopnice, da se s tem žrtvuješ za narod."

75 letnica himne "Naprej"

Ljubljana, 22. okt. — Danes poteče 75 let, odkar je bila prvič javno izvajana Davorin Jenkova koračnica "Naprej." Zapelo jo je dne 22. okt. "Slovensko pevsko društvo" na Dunaju pred obilnim in odličnim občinstvom v dvorani pri "Sperlu" na Dunaju. Uspeh je bil velikanski. Morebiti se ni nobena slovanska budnica tako hitro razširila kakor "Naprej." Prevzele so jo celo pruske vojne kapele in jo igrale leta 1866 vkorakajoč na Češko in ko so zapuščale to deželo. Tudi ruske vojne kapele so jo svirale, ko so prišle v Plevno, Sofijo in Kars. To ni čudno, ker je pesem izrazita koračnica.

Krava, ki je pobegnila tatu

Poročano je bilo na tem mestu, da je neznan tat v Veliki Loki na Dolenjskem ukradel nekemu hrvaškemu gonjaču tri krave. Ena teh krav se je zatekla v hlev posestnice Josipine Faganelove na Izanski cesti, kar pomeni, da je krava napravila na lastno pest precej dolgo pot.

Smrtna nesreča s puško

Metlika, 12. okt. — Šavor Stanko in Zlogarjev Lojze sta morala z živino na pašo. V brezdelju sta brskala po ondornem gromovju in našla staro zarjavlo puško na eno cev s petelinom. Šavor Stanko je potegnil za cev, ki se je hip nato sprožila in zadela nesrečnega fanta, ki je komaj dopolnil 15 let naravnost v srce. Ko so prihitali na kraj nesreče bližnji prebivalci, je bil nesrečni Šavor v zadnjih vzdihljajih in tako ni bilo mogoče zvedati, kako se je zgodila nesreča.

Ali jih je pokopalo morje?

Iz Tržiča na Gorenjskem sta odšla dva mlada fanta na Sušak že v dnevih evharističnega kongresa v Ljubljani, S. čolnom sta se peljala po morju

Smrtna kosa

V Ljubljani je umrla Marija Ban, soproga poštnega zvančičnika. — V Braslovcah je umrl Franc Korun, velepoštovan možak, ki je dosegel starost 86 let. — V Pušlatu pri Škofji Loki je umrl Matevž Hartman, železniški uslužbenec v pokojju. — V mariborski bolnici je umrl Maks Stanoga, slikarski pomočnik star 73 let.

Nesreča pri regulaciji Tuhinjščice

Pri regulaciji Tuhinjščice je bil med drugimi zaposlen tudi 45 letni delavec Franc Bajde. Ko so delavci odstranjevali drevesa, je Bajde splezal na eno drevo, pri tem padel na skale v Tuhinjščico in si prebil lobanjo.

Velika škoda

Iz Ptujta poročajo, da se je ob boriskem mostu razbil splav last Mirka Steinerja iz Slovenjgradca. Ves les je šel v izgubo, ker ga niso mogli rešiti in tako trpi lastnik nad 20.000 dinarjev škode.

Tatvina

K posestnikovi ženi Mariji Šojevi v Mostah sta prišla dva brezposelna in jima je dala jesti. Ko sta odšla, je zaklenila hišo in odšla tudi sama na polje. Ob vrnitvi je pa opazila, da je bil med njeno odsotnostjo nekdo v hiši in ji porabil nad 4 tisočake, ki jih je imela spravljene pod vzglavjem v postelji.

Revnim žrtvam, ki so morale bežati pred potresom iz mesta Helena, Mont., je povzročal nadaljnje trpljenje silovit mrz, kateri je prišnil temperaturo doli do ničle. Gornja slika kaže neko trgovino v mestu Helena in kako jo je potres razjedal.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki. Ustanovljen leta 1891.

The first and the Oldest Slovene Newspaper in America. Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevoov po praznikih.

Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska: EDINOST PUBLISHING CO. Naslov uredništva in uprave: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Published by: EDINOST PUBLISHING CO. Address of publication office: 1849 W. Cermak Rd., Chicago

Naročnina:		Subscription:	
Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrt leta	1.75	For three months	1.75
Posamezna številka	3c	Single copy	3c

Dopisna važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsak dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnje številko v tednu je čas do četrtega popoldne. — Na dopisa brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Za večji kos zemlje

V Afriki je izbruhnila že pred mesecem vojna. Ni še minulo dvajsetletje, odkar smo stali sredi svetovne morije, ko so peli topovi svojo smrtno pesem na bojiščih svetovne vojne. Spet lahko beremo vojna poročila, zasledujemo pohode in napade sovražnih si armad in sklepamo o uspehu in neuspehu vojskujočih se držav. Neverjetno, kako globoko in v krvi koreninijo sledovi zadnjega sovraštva! — Zakaj vojne? Preprosto jih razlaga nek ugleden družboslovec ob pregledu zadnjega petdesetletja, v katerem je svet videl nič manj kot 36 vojn, takole: Koncem konca gre pri vsaki vojni za to, da si skuša ena stran vojskujočih se držav priboriti večji kos zemlje, druga pa se brani z vsemi sredstvi pred nasiljem. Je tako v tem življenju, da se posamezniki borijo za svojo posest, narodi skušajo širiti svoj življenski prostor, plemena se napadajo in branijo za kose naše male zemlje. Je tako in ostane tako, dokler bo sebičnost vodilo življenja, pohlep in nasilje pa njeni opodi.

V zadnjem času sta Japonska in Italija primer, kako narodi stremijo za večjim kosom zemlje. Pred 25 leti je Japonska zavpila v svet, da ji je doma premalo prostora za njenih 100 milijonov ljudi; ne gre, je dejala, da strada doma 900 Japoncev na kvadratnem kilometru, medtem ko je na sosednem vzhodu zemlje v izobilju. Nato je padla Mandžurija in se ruši ostala Kitajska. Mussoliniju je pred očmi 44 milijonov Italijanov, ki živijo bedno življenje na malem polotoku, medtem ko ostaja afriška zemlja neobdelana in neobdelana. In pravijo, da pripravljata nemški kancler od svoje strani presenečenja z zahtevo po nekdanjih nemških kolonijah. Kajti tudi 60 milijonov Nemcev postaja njihov življenski prostor preozek in premajhen.

Kolonije so bile doslej nekaj varnostni ventil proti preobljudenju. Anglija poseduje v kolonijah ozemlje, ki je 172kratno večje od matere države v Evropi. Francoske kolonije so na obsegu 20kratno večje od evropske Francije. Italija ima kolonije, ki so 7kratno večje od evropskega polotoka. H temu še drugo: v italijanskih kolonijah živi 2, v Italiji pa 44 milijonov ljudi, v japonskih kolonijah 30, doma 77 milijonov, v francoskih 65, doma 41 milijonov, v angleških 450, doma 46 milijonov ljudi. Končno nekaj o številčnem razvoju človeštva sploh: okoli leta 1800 so našli okroglo 800 milijonov ljudi na svetu, leta 1850 tisoč milijonov, leta 1900 tisočpetsto in leta 1924 pa dvatisoč milijonov ljudi na svetu. Zmotno pa bi bilo pri vsem tem misliti, da primanjkuje na zemlji prostora za to število človeštva. Amerika sama bi zamogla sprejeti in preživeti vseh 2000 milijonov ljudi. Prebivalstvo v južni Ameriki bi lahko bilo po številu petnajstkrat večje, v severni petkratno, v srednji Afriki dvajsetkratno, v Avstraliji dvajsetkratno večje kot je.

(Konec prih.)

JOHNSTOWNSKI ZASTOPNIK BO NEKAJ PAVEDAL

Johnstown, Pa.

Zdi se mi da ste v skrbeh, da morda delam družino štruktujem v skledi, ali da sem morda celo odplaval na "župi" v neznane kraje, kakor bi bilo soditi po vsem tem, kar piše moja prijateljica. Povem vam pa, da se še vedno veselim življenja. Ker sem majhne postave, me je tudi malo strah, pa bom zato skušal biti "good boy" fant od fare, da zopet ne užalim kakega mehkega srca. Ne morem sicer trditi, da sem sovražnik žensk. Vendar nimam nobene tako rad, da bi bil voljan po "župi" odplavati v mesto, ki je pod popolno žensko administracijo, oziroma če hočete upravo. Zlasti še, ko vem, da imam med čitatelji Amer. Slovence še vedno nekaj prijateljev, za katere se sploča živeti. In tem želim tudi povedati, da sem videl prevzvišenega nadškofa Slovenije in to ne da bi mi bilo treba na kako drevo. Ker pa vem, da mi zopet gotova oseba na zapadni strani Alleghen ne bo verjela, naj povem o svojih diplomatskih zmoglostih, ki se jih v stiskah poslužim. Veste, naprosil sem male deklice, ki so imele nalogo pozdraviti prevzvišenega nadškofa, naj me vzamejo v svoje varstvo, a naj jako previdno stopajo, da mi katera ne stopi na glavo, češ, da bi mi lahko zamazala moje krasne sive lase. Obljubile so mi in obljubo tudi držale, za kar jim hvala lepa. Jaz pa sem seveda radi večje varnosti korakal zadnji v vrsti in tako srečno prišel pred obličje nadškofa in mu podal svojo raskavo roko v pozdrav. — Ni mi pa bilo res toliko za tistih par las ki se še košatijo na moji butici, pač pa... a, kaj bi vam pravil, saj sami veste, kaj se zgodi s stvarjo, ki je enkrat pohojena.

Da smo imeli visokega gosta v Johnstownu od 2. do 4. oktobra, so že drugi poročali in tako nimam jaz o tem kaj posebnega dodati. Vse je želelo videti prevzvišenega nadškofa in vsak, kdor je prišel z njim v dotiko ga je vzbujal. Kako tudi ne, saj je imel za vsakega lepo in prijazno besedo, prav kot dober oče svojim otrokom. — Zaključna procesija 40 urne pobožnosti pri fari sv. Terezije je bila nekaj veličastnega. Dasi je bilo dovolj hladno dne 4. oktobra, se je vendar skoraj vse udeležilo te procesije, katero je vodil sam prevzvišeni z Najsvetejšim. Ljudstva je bilo toliko, da bi bila skoraj cesta prekratka in če bi se ne bili strnili tako skupaj, bi se bili na cerkvenih vratih srečali. Pogled po griču sv. Terezije je bil podoben rimski cestni na nebu, ker je plapolalo počasi naprej se pomikajoče na stotine plamenčkov, ki so se jako lepo odražali v večernem mraku. Mo-

ja malenkost je imela čast stopati v procesiji ob strani Mr. Golobiča, zastopnika Amer. Slovence iz Pittsburgha, ki je porabil počitnice v čast božjo. Boljše bi jih na tem svetu res ne bil mogel porabiti. Romal je k 40 urni pobožnosti Najsvetejšega zakramenta.

Za nas Slovence, živeče v severnem delu mesta Johnstowna, v 17. wardi, ali kakor navadno kličemo Moxham, je milost božja posebno naklonjena. Vedno in vidno nam dokazuje, da je misijonska cerkev sv. Ane res prava hiša božja. Saj dovolite, da vam povem dva taka živa dokaza. — Nekateri neumni Tomaži, ali pa mogoče celo preveč verni, nevem, trdijo, da iz kake plesne dvorane, pod nobenim pogojem ne more postati cerkev. Prvi, ki ga je božja previdnost izbrala za to delo je bil Mr. J. Gračnar, ki je pisal v dnevniku "Prosveta", kako je videl bežati zle duhove na vse strani, takrat, ko je g. župnik blagoslavljal poslopje in da je celo enega teh škrtateljnov vjel, da lahko z dokazom podpre to svojo trditve v slučaju, da mu kdo tega ne bi verjel. Za verodostojnost tega jamči njegov podpis, ker Mr. J. G. se ne bi nikoli podpisal pod neresnico, to je gotovo.

Ker pa nekateri še vedno niso hoteli verjeti, je Vsemogočni poslal cerkvenega kneza v osebi nadškofa dr. Gregorija Rožmana. Menim, da je prevzvišeni nadpastir jasno dokazal, da je cerkev sv. Ane prava hiša božja. Saj je ravno tako pobožno pokleknil pred oltarjem v tej cerkvi, kot v kaki katedrali. Da, rekel je celo, naj bomo ponosni, ker imamo cerkev, pa četudi je priprosta, vendar pa svojo, nakar je podelil svoj škofovski blagoslov. Ali hočete še večje dokaze. Da, tudi čudeži se gode. Le pridite k sv. maši in prisostvujte skrivnosti Telesa in Krvi Kristusove, ki je največji čudež, kar pričča toliko svetnikov.

Dragi slovenski rojaki. Večična izmed nas, ki smo prišli iz starega kraja, stopamo v jesen življenja. Da, skoro bomo klicani dati račun od hiševanja. Zato, ne bodimo gluhi za klic božji, ki nam nudi v svoji veliki milosti vsakovrstne prilike, da se vrnemo v naročje naše matere katoliške cerkve. Dajte Bogu vsaj zadnje dneve svojega življenja, da ne bo On gluha za naše prošnje, ko ga bomo klicali ob težki uri, ko bomo klicali Njegovo ime. Ne bojte se onih, ki bljujejo blato na cerkev, duhovnik in vero. Poslušajte glas lastne vesti, kajti ko pride smrtna ura, bomo le v veri našli upanje, duhovnik nam bo prinesel kruha tolažbe in ljubezni, ki bo potrdil dušo na zadnji poti v zaupanju na

božje usmiljenje in odpustanje. — Še nekaj. Ako se vrnete v cerkev, ste lahko zagotavljeni, da bomo imeli v par tednih samostojno faro, ker podružnica ne zadostuje za toliko Slovencev kolikor nas je v tem okraju. Potem bomo govorili o večji, lepši in veličastnejši hiši božji.

Ko sem pisal te vrstice je prinesel tukajšnji list poročilo, da si je Frank Breznikar z Bon Air, ki je bil zaposlen v rudniku, sam končal življenje. Dinamitno patrono je položil na prsi, jo zažgal in učinek je bil strašen, saj ga je skoro popolnoma razneslo. Sosedje ki so slišali eksplozijo so šli na piknik ground, komaj pol milje odkjer je stanoval in ga našli strašno razmesarjenega in brez življenja.

M. Klucsevsek

PRIJAZEN IN VESEL OBISK

Kansas City, Kans. Ko smo dobili brzojav iz Rock Springsa, Wyo., da prihaja k nam na obisk prevzvišeni ljubljanski nadškof dr. Gregorij Rožman v spremstvu g. Rev. J. J. Omana iz Clevelanda, je objelo vse tukajšnje Slovence veliko veselje. Takoj v nedeljo nam je naš č. župnik naznanil to veselo novico in poleg še to, da bo imela v tem času župnija tudi 40 urno pobožnost. Ta pobožnost se je pričela v ponedeljek 28. oktobra, prečastiti nadškof je pa prišel v torek ob pol peti uri popoldne. V velikem številu smo se zbrali na kolodvoru in ga potem spremljali do cerkve, kjer je bil pred cerkvi in v župniščem kratak pozdrav. V imenu župnije je naša solska mladina darovala prevzvišenemu gostu šopek vrtnic, v znamenje ljubezni, naši vrli pevci in pevke so pa visokega gosta pozdravili s podoknico, pri kateri so zapeli lepe slovenske pesmi. Še isti večer je imel prevzvišeni v cerkvi pridigo, v kateri nam je izrazil pozdrave iz stare domovine in po pridigi nam je podelil blagoslov z Najsvetejšim, kakor tudi svoj pastirski blagoslov. — S svojo gorečo besedo nas je vzpodbujal k ljubezni do Boga in domovine in naša srca približal božjemu sreju. — Po končani cerkveni pobožnosti je prevzvišeni šel v spovednico in spovedoval do pozne večerne ure, kakor tudi drugi dan pred sv. mašo. Rev. Oman in Rev. Ciril Gosar, iz Cedron, Mo., sta vsopar tudi lepo pomagala. Prav lepa jim hvala za vse.

V sredo zjutraj je imel prevzvišeni za sklep 40 urne pobožnosti slovesno sv. mašo in zopet pridigo. Tako se je ta pobožnost končala v najlepšem redu. — Od tukaj je odšel prevzvišeni popoldne proti Minnesoti.

Za ta prijazen obisk, za ves trud in požrtvovalnost, se v imenu cele župnije najtopleje zahvalimo prevzvišenemu nadškofu dr. Rožmanu, kakor tudi drugim č. gg. duhovnikom za

PA ŠE O DOMOVINI

P. Aleksander

"Vse lepo povedano o Srbih in vzrokih, zakaj niso mogli imeti zgodovine in napredka drugih sosednih narodov, toda pravoslavne vere so in pravoslavje je danes velika nevarnost za Slovenijo." Očitek in ugovor ljudi, ki se v stare čase obračajo in po egiptovskih loncih stare Avstrije sline cede.

Da, pravoslavje je prišlo v Slovenijo. V Ljubljani so si pravoslavni postavili lepo in veliko cerkev, v Mariboru ravnokar začeno, če se ne motim, na najlepšem mestu — Trgu Svobode bo stala, v Celju že stoji. Toda prave sreče ni s temi cerkvami. V Ljubljani je vse bolj klaverno, v Celju je zaprta in je samo znotraj dovršena, v Mariboru pa tudi ne morejo priti do prve lopače.

Eno ti bo vsak potrdil, največji propagatorji teh cerkva so zopet naši ljubi liberaluhi, ki menda gledajo v tem lepo orožje svoje propagande in gonje proti katoliški tradiciji slovenskega naroda. Zato so bili tudi take strogo preganjani in kaznovani nekateri naših duhovnikov, ker so posvarili mlade, naj ne sklepajo vezi zakona z drugoverci. To je bilo v letih tiranije.

Toda ta pravoslavna nevarnost ni tako strašno velika, kakor jo nekateri slikajo. Po ustavi je pravoslavju zajamčena svoboda, kakor je vsem drugim veroizpovedim. Kaj moreš proti temu. Res je, da ima pravoslavje zagrizenega patrijarha, ki venomer po Rimu udriha in z njim je ene misli njegovo svečeništvo. Toda boja se katoliška Cerkev ni nikdar v zgodovini bala. Pričetovali se pa doslej ne morejo katoličani, da so radi Srbov število in moralno nazadovali.

Res je, nekaj mlajših je odpadlo k pravoslavju, radi ljubeča zakona, toda zanje se nam ni treba jokati. Za nas je pravoslavje v tem slučaju samo vejevniča, ki nam izveja pleva. Dobri niso odpali, slabih pa škoda ni, vsaj sramote ne delajo svojemu katoliškemu imenu.

Na drugi strani pomisli pa to. Katoliška cerkev je za te svoje

"izgube" le pridobila. Zakaj odprlo se je novo misijonsko polje na jugu države jugoslovanske in lepša katoliška naselja imaš danes po južni Srbiji. Vedno več naših duhovnikov hočejo tja do li, dušni pastirji v skopeljski škofiji, kjer je škof znan Slovencev Dr. J. Gnidovec, lahko pokažejo krasne uspehe.

Iz ameriškega življenja smo poučeni, da so nevarna tujca verstva. Mnogo indiferentizma in tujih naukov se usili v srca mlajših, treba pač dvojne pažnje faktorjem katoliške strani. Tako bo treba tudi v Sloveniji sto oči mesto dveh, da zavro napačne vplive južne religije. Toda radi tega si ni treba prezgodaj beliti las. Ima sožitje z drugimi verstvi tudi dobre posledice, n. pr. posledico dobrega zgeda, ki ga katoličani lahko pokažejo, posledico trdne zvestobe do katoliških načel, posledico obéudovanja druga drugovercev, obéudovanja katoliške vztrajnosti in zavednosti. In to nisem enkrat slišal med evharističnimi dnevi: "Kako krasna, krasna organizacija ta katoliška cerkev, ki more spraviti toliko naroda, ne samo v mesto Ljubljano, ampak v tako navdušenje in tak verski ogenj. Učimo se lahko od njih."

Grdo je seveda od naših "ljubljenih" bratcev liberalne baže, da se hočejo posluževati pravoslavja, da katoliško cerkev strahujejo. Prvič se motijo, če mislijo, da bodo dobre člane odvrnili, drugič, pa hoče katoličan biti predvsem tolerant. Kakor so katoličani tolerantni drugje. Katoličani v Nemčiji so se v sožitju z drugoverci le utrdili, tudi katoličani v Ameriki.

Grdo bi bilo seveda od države, če bi ne ščitila konstitucionalne pravice vseh verstev in dala prednost pravoslavju. Zakaj s tem zaide že v versko gonjo. Nedostatke in nesporazumljenja skušajo urediti s konkordati in dogovori. Saj je bil pred kratkim podpisana le-tak konkordat s katoliško cerkvijo. V doglednem času bo tudi ratificiran od parlamenta.

naši veliki metropoli, bi lahko napolnil vse kolone lista samo z novicami naše naselbine. Zato imamo dva domača dnevnička, ki to delo sproti izvršujeta. Ker je pa naš pionir Amerikanski Slovenec tiste gore list, ki obhodi vse pokrajine, kjer živi in biva naš novi rod, se od časa do časa poslužujemo njega, se nam odnaša in prinaša nove dogodke in doživljaje od rojakov v naselbinah.

Danes bodi predmet mojega dopisa žalostna vest, saj moram naznaniti kar o dveh smrtnih slučajih, eden se je zgodil včeraj, drugi danes in o obeh vem, da bodo rojaki na zapadu z žalostjo vzeli na znanje.

(Dalje na 3. str.)

ZLATO MESTO IN TARZAN

(50)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: Edgar Rice Burroughs

"Nekaj misterioznega mora biti združenega s teboj, česar jaz ne morem umeti. Neke posebna redkost se mi zdisi pred vsimi drugimi," je govorila Nemone proti Tarzanu. "Morda, a ko se me naveličaš, me daš umoriti?" — Nekoliko z nasmeškom rekel Tarzan. "Mogoče," je odgovorila. "Pojd, vsedi se k meni."

Ko je Tarzan napravil kakor mu je rekla in se vsedel poleg nje, je nadaljevala: "Jaz vem, da ti v svoji deželi, nisi nikak suženj, kar vsako tvoje dejanje jasno dokazuje. Morda si pa kralj?" — Tarzan je stresel z glavo. "Jaz sem Tarzan," je odgovoril kraljici in to tako samozavestno, kot da je še več kot kralj.

Nemone ga je samo precej začudeno pogledala, ko tako samozavestno o sebi govori. Tarzan je pa vprašal: "Ti lahko napraviš Erotu za kralja, pa bo kljub temu ostal le Erot in nič več." — Tema senca, je sproletela čelo kraljice. "Kaj misliš s temi besedami?" je odgovorila že precej togotno Nemone.

"Ti lahko rečeš šakala lev, pa bo kljub temu še vedno šakal," je dalje rekel Tarzan. — "Mar morda ti veš, da bi jaz morala biti zelo vneta za Erotu?" je nevoljno rekla Nemone. "Le ne ženi moje potpežljivosti do kralja!" — Tarzan je skomignil z ramani in rekel: "Ti pač ne kažeš posebne izobraženosti."

AKO

je poleg vašega imena in naslova oznaka '11-35' je to znamenje,

da je vam ta mesec potekla naročnina za "Am. Slovence". Obnovite naročnino točno bodisi pri naših lokalnih zastopnikih, ali pa pošljite isto direktno na upravo. Tisti, ki lahko in morejo poravnati naročnino točno, naj ne čakajo na opomine iz uprave, ker s pošiljanjem opominov ima uprava stroške in delo. Opomin za obnovo naročnine je poleg vašega imena in naslova.

PISMO SLOVENSKEGA MISIJO-NARJA MED KIVARCI

Mendez, v septembru. Spoštovani g. urednik. — Ker imam ravno na razpolago nekaj trenutkov časa, hočem potem tega pisma poročati čitateljem Amerikanskega Slovenca kaj zanimivega o mojih dragih divjakih Kivarcih, če bo slučajno kaj prostora na razpolago v vašem cenjenem listu. — Prav hvaležen sem vam za že poslano objavo, ki so vzbudile med slovenskimi rojaki v Ameriki zanimanje za moj misijon v Mendezu in prepričan sem, da jih bo zanimalo tudi to poročilo.

Dragi čitatelji Amerikanskega Slovenca. — Prepričan sem, da vam bodo dobrodošle te vrstice, potem katerih vas hočem vedno bolj približati divjaku Kivarcu, ki se klati po ecuadorskem Orientu. Za danes sem se namenil vam poročati o kivarškem maščevanju. — Bo to maščevanje kot maščevanje drugih divjakov? Ne, kajti to maščevanje ima svoje posebnosti, ki jih maščevanje drugih divjakov nima in nam o sličnem niti zgodovina ne poroča. — Med temi divjaki sem že skoro 10 let. Ves ta čas opazujem in poizvedujem od njih samih, o njihovem življenju. Po teh poizvedovanjih in lastnih doživljajih, vam lahko z gotovostjo poročam o teh rečeh.

Kivarec zna ljubiti onega ki ga ljubi, a zna tudi sovražiti onega, ki sovraži. Kivarec ljubi svojo mater, ljubi očeta, brate, sestre, bližnje sorodnike in prijatelje vedno v meri, kot ljubijo oni njega. Nasprotno pa do smrti sovraži vse one, ki ga sovražijo, ali če so mu napravili kakšno škodo, pa bodisi da je minulo od tega tudi več kot 20 ali 30 let. Če je že umrl tisti, ki je sovražil, na primer oče, tedaj se mora maščevati njegov sin. — Kivarec je prosti sin narave in kot tak se vzgaja brez vsakega učitelja, prosto po svoji naravi. Maščevanje ima prostor v njegovem srcu, že od prvega dneva ko se je rodil. — Mi katoličani imamo 10 božjih zapovedi. — Kivarec ima maščevanje. — Naj vas povabim v bližino starega Kivarca, ki umira. Njegov testament ne obstoji v ničemer drugem, kot da podpihuje v srcih svojih sinov maščevanje in jih spomni na vsa imena svojih sovražnikov. Žalostna resnica. Še več od tega je pa to, da sinovi tega umirajočega starca prisegajo in se slovesno zarotijo ter obljubijo umirajočemu, da se bodo maščevali, da bodo s krvjo sovražnika izmili maledž ter na ta način zadovoljili svojemu očetu. Starec po tem mirno umrje in tako se maščevanje seli od enega do drugega.

Ni dolgo tega, ko se je neki Kivarec maščeval na strašen, prav zverinski način. Evo vam strašnega dogodka, na katerega mestu sem pozneje sam bil in se nisem mogel vzdržati solz od strahu in presenečenja.

Tiha in jasna je bila noč 22. decembra. Luna je mirno plavala po lahkem ecuadorskem nebu. Vse že spi, le tu pa tam predrami mirno naravo svojevrsten glas in čivkanje enega samega nočnega ptiča, ki ga tukaj imenujejo "peresoso". Lenuh bi mu rekli po naše. Moja budilka je kazala 12. Polnoč. — Prav bližje tega misijona na bližnjem gričku, stoji ena kivarška hiša. Mir kraljuje v njej, kajti njeni prebivalci so pospali. Ubožci, niti ne slutijo ne, kakšna nevarnost jim preti, kajti obsojeni so, da poginejo pod maščevalno roko. — Ne daleč od te hiše, se nahaja druga. Mar tudi v tej spijo? Ne! V tej drugi hiši je silno vrvenje. Več kot 60 Kivarcev se pripravljajo na strašno dejanje. Pripravljajo se, da se maščujejo, da maščujejo čast svojega očeta, deda, sorodnika in prijatelja. Bojni načrti so že vsi pripravljani, manjka jim samo še poglavar, ki naj jih vodi

do maščevanja. Tudi tega izvolijo brez kakih večjih ceremonij. Kocka pade in skoro neverjetno; — med 60 Kivarc, — je izvoljen sin pokojnega Kivarca. — Vsi so oboroženi s sulicami "bodokerani", (orožje, tem divjakom zelo poznano in priljubljeno), koli, noži in puškami. Vsi se napotijo proti sovražniku, ki, kakor sem že poprej napisal, spijo in še na misel jim ne pride, da bi jim pretila kaka nevarnost. Luna sije v svojem polnem svitu. Smrtna tišina vlada vse na okoli, med tem se pa ti divjaki, do zob oboroženi, plazijo kot hijene, po štirih, izogibajoč se vsega, kar bi moglo napraviti tudi najmanjši šum in ropot. Le senca ki jih spremlja moti, da bi človek skoro rekel da jih je 120, namesto 60. — Po daljšem potovanju se ustavijo da se nekoliko odpočijejo. Poveljnik pokliče enega izmed strašnih Kivarcev na stran in mu nekaj šepeta na uho. Kaj je bilo? Teško bi se dalo to tolmačiti, če bi ne ta, ki ga je poglavar poklical, takoj nato odpotoval sam samcat proti sovražnikovi bajti, ki jo doseže že v nekaj trenutkih, dočim mu tovariši le počasi sledijo. Ko doseže bajto, prisluškuje kot maček pri miški luknji. — V koči vsi spijo. Ta Kivarec pa gleda in opreže ob slučajnih stenskih odprtinah in razpokah in se končno ozre nazaj proti tovarišem, da jim da znamenje, da se le brez skrbi približajo. Kot tigri pospešijo korake in ko dosežejo kočo, s strašnim divjim vriskom vesolja uderejo v kočjo in pobijajo vse na okoli, kar najprej dosežejo. V kratkem ležijo na tleh trije prebivalci kočje, vsi težko ranjeni. Namen teh maščevalcev namreč ni bil naglo usmrčenje, temveč mučenje, da žrtve le počasi umirajo in čimveč mogoče trpijo. Jok in stok se razlega po koči, medtem, ko drugi Kivarci, katerim se je beg iz nesrečne kočje posrečil, že ugibljejo in kujejo načrte maščevanja nad napadalci, katere se jim je posrečilo jih prepoznati. Novo maščevanje je zopet našlo svoj sedež v njih, za maščevanje tako dovezetnih kivarških srcih. Sklep je ta, da prej ali pozneje, morajo umreti tudi ti napadalci. — Pa, pustimo te, ki so se rešili, ti bodo že sami iznašli pripraven dan in kraj maščevanja in pogljemo kaj je z onimi, ki so padli v roke krutim maščevalcem. Ranjeni ležijo v mlakah krvi. Še odpirajo usta, da z njimi v zadnjih močeh še enkrat izrečejo prokletstvo nad sovražnim morilecem, predno umrjejo. Sovražnik vriska in viska in se veseli, nad tako posrečenim maščevanjem in si bašejo svoj trehuh z dobro "Čičo". (Neke vrste ostudna pišča, ki jo ženske-Kivarko pripravljajo z ustmi, katero bom o priliki bolj natančno opisal). Med vsem tem vriskanjem in piskanjem pa nekaj Kivarcev kuha "Kopal", neke vrste vegetarično olje, da ga z lepa ali z grda, vlijejo v usta žrtvam, samo da bodo te še strašnejše trpele. — Vsakdo si lahko svobodno predstavlja, kakšne bolečine morajo biti, ko človek pije vrelo olje. — "Kopal" je že pripravljen. S silo odpirajo usta premaganim žrtvam, ki se upirajo še z zadnjimi močmi. Končno so premagani in med strašnimi krikii zaradi groznih bolečin, umrjejo. Vse se dovršeno. Poglavarja pa čaka še ena "čast", ki je ta, da žrtvam maščevanja odseka glave in iz njih napravi "Cance". — O kancih bom poročal prihodnjik.

do maščevanja. Tudi tega izvolijo brez kakih večjih ceremonij. Kocka pade in skoro neverjetno; — med 60 Kivarc, — je izvoljen sin pokojnega Kivarca. — Vsi so oboroženi s sulicami "bodokerani", (orožje, tem divjakom zelo poznano in priljubljeno), koli, noži in puškami. Vsi se napotijo proti sovražniku, ki, kakor sem že poprej napisal, spijo in še na misel jim ne pride, da bi jim pretila kaka nevarnost. Luna sije v svojem polnem svitu. Smrtna tišina vlada vse na okoli, med tem se pa ti divjaki, do zob oboroženi, plazijo kot hijene, po štirih, izogibajoč se vsega, kar bi moglo napraviti tudi najmanjši šum in ropot. Le senca ki jih spremlja moti, da bi človek skoro rekel da jih je 120, namesto 60. — Po daljšem potovanju se ustavijo da se nekoliko odpočijejo. Poveljnik pokliče enega izmed strašnih Kivarcev na stran in mu nekaj šepeta na uho. Kaj je bilo? Teško bi se dalo to tolmačiti, če bi ne ta, ki ga je poglavar poklical, takoj nato odpotoval sam samcat proti sovražnikovi bajti, ki jo doseže že v nekaj trenutkih, dočim mu tovariši le počasi sledijo. Ko doseže bajto, prisluškuje kot maček pri miški luknji. — V koči vsi spijo. Ta Kivarec pa gleda in opreže ob slučajnih stenskih odprtinah in razpokah in se končno ozre nazaj proti tovarišem, da jim da znamenje, da se le brez skrbi približajo. Kot tigri pospešijo korake in ko dosežejo kočo, s strašnim divjim vriskom vesolja uderejo v kočjo in pobijajo vse na okoli, kar najprej dosežejo. V kratkem ležijo na tleh trije prebivalci kočje, vsi težko ranjeni. Namen teh maščevalcev namreč ni bil naglo usmrčenje, temveč mučenje, da žrtve le počasi umirajo in čimveč mogoče trpijo. Jok in stok se razlega po koči, medtem, ko drugi Kivarci, katerim se je beg iz nesrečne kočje posrečil, že ugibljejo in kujejo načrte maščevanja nad napadalci, katere se jim je posrečilo jih prepoznati. Novo maščevanje je zopet našlo svoj sedež v njih, za maščevanje tako dovezetnih kivarških srcih. Sklep je ta, da prej ali pozneje, morajo umreti tudi ti napadalci. — Pa, pustimo te, ki so se rešili, ti bodo že sami iznašli pripraven dan in kraj maščevanja in pogljemo kaj je z onimi, ki so padli v roke krutim maščevalcem. Ranjeni ležijo v mlakah krvi. Še odpirajo usta, da z njimi v zadnjih močeh še enkrat izrečejo prokletstvo nad sovražnim morilecem, predno umrjejo. Sovražnik vriska in viska in se veseli, nad tako posrečenim maščevanjem in si bašejo svoj trehuh z dobro "Čičo". (Neke vrste ostudna pišča, ki jo ženske-Kivarko pripravljajo z ustmi, katero bom o priliki bolj natančno opisal). Med vsem tem vriskanjem in piskanjem pa nekaj Kivarcev kuha "Kopal", neke vrste vegetarično olje, da ga z lepa ali z grda, vlijejo v usta žrtvam, samo da bodo te še strašnejše trpele. — Vsakdo si lahko svobodno predstavlja, kakšne bolečine morajo biti, ko človek pije vrelo olje. — "Kopal" je že pripravljen. S silo odpirajo usta premaganim žrtvam, ki se upirajo še z zadnjimi močmi. Končno so premagani in med strašnimi krikii zaradi groznih bolečin, umrjejo. Vse se dovršeno. Poglavarja pa čaka še ena "čast", ki je ta, da žrtvam maščevanja odseka glave in iz njih napravi "Cance". — O kancih bom poročal prihodnjik.

Dragi čitatelji Amer. Slovenca. Tukaj sem vam napisal samo enega izmed torkih zgledov. Kaj bodo ti divjaki opustili te strašne vnebovpijoče zločine? Kdaj? To zna pač samo ljubi Bog. Kivarško maščevanje, da ponovim še enkrat, gre od roda do roda in je za vse Kivarece nekaj svetega. Tukaj pač resnično manjka križ Kristusov. Oni

Vojaški častnik južnoameriške države Chile, E. Yanez, je dosegel prvenstvo v skoku na konju pri mednarodni tekmi v Washingtonu, ki se je nedavno vršila. Visokost skoka si lahko predstavljamo, ako ga primerjamo z velikostjo poleg stoečih oseb.

sladki križ, ki nas uči ljubezni ne samo do prijateljev, tudi do sovražnikov. — Veliko se od nas še strani trudi, trpi in dela, zato tudi trdno upamo, da bo tudi tem revežem v doglednem času prisvetila luč prave vere, da bo tudi nad njimi zakraljeval križ Kristusov. — Kristus še ne kraljuje v srcih mnogih divjakov in prav zato sem že trkal in ponovno trkam na vaša srca, da mi pomagate s svojimi milodarji za razne misijske potrebe, posebno za cerkev Kristusa Kralja, katera želim, da bi bila zgrajena v milodari mojih dragih ameriških Slovencev v Severni Ameriki. Upam, da boste blagovoljno oprostili moji nadležnosti, ker toliko beramčin in mi še nadalje pomagali, da bom tako z vašo pomočjo, z vašimi milodarji venčal delo v čast in širjenje Kristusovega kraljestva tu v Equadorju. Pomnite, da tukaj vsaj spreobrnjeni Kivarciki vsak dan molijo za vas dragi dobrotniki v Severni Ameriki. Zato pogum, ker vedite, da je molitev spreobrnjenega Kivarca prav gotovo dopadljiva Bogu, ki

vam bo za vaše žrtve enkrat poplačal z vncem na drugem svetu in v nebesih. Če vam ugajajo članki — in o tem sem skoro prepričan, — sem pripravljen vam vedno kaj novega napisati, da bolj spoznate življenje teh sirot, ki tavajo še v veri poganskega maščevanja. — Človek, ki vi med civiliziranimi narodi si kar ne more misliti, da bi še bili dvjaki na svetu, a vi ste po tem pismu spoznali, da so še in celo v Ameriki.

Naj Bog stotero poplača vsem onim dušam, ki so mi poslal svoj milodar. Med drugimi osebami je Mrs. Lucija Gregorčič, ki mi je poslala lep dar \$100.00. Naj ji to poštvovalno delo poplača Kristus Kralj, ker jaz ga ne morem z drugim, kot z molitvami. — Bratje Slovenci in Jugoslavnici, pošiljam vam moj najprišrejšji misijonski pozdrav, združen s pozdravom mojih Kivarcev-Indijancev in belih. — Vam vedno predani brat in rojak v X.

P. Bogumil Trampus, salezijanski misijonar.

PO GOLGOTI - VSTAJENJE!

OB OBLETNICI RAPALLSKE POGODBE — POZIV NASIM DRUŠTVOM

Dne 12. novembra je bilo petnajst let od onega usodnega dne, ko je bila sklenjena pogodba v Rapallu, ki je določila sedanje meje med Italijo in Jugoslavijo (Reka je bila anektirana Italiji četrir leta kasneje) in izročila 700.000 Slovencev in Hrvatov italijanskemu suženjstvu.

Bil je to dan žalosti za vsakega rodoljubnega Jugoslavana, zlasti pa za naše rojake — Gorjance, Tržačane, Krašovce, Nortranjce, Istrane, Rečane in Dalmatince iz Zadra in Lastova — ki so bili neposredno prizadeti. Ena izmed najnaprednejših in najbolj zavednih vej jugoslovanskega drevesa je bila odsekana od stebela, da sama sledi svoji usodi — žalostni usodi... kako žalostni — to niti največji pesimisti si niso tedaj predstavljali.

S slovanskim fatalizmom so se naši rojaki iz Beneške Julije udali v svojo usodo, pričakujoč da pride dan, ko bolj ugodna mednarodna situacija jim doprinese odrešenje. Trdni, ponosni in zavedni, ko nihče izmed drugih Jugoslovancev, zagrizli so v kislno jabolko, svesti si svoje moralne sile, pridobljene v tisočletni borbi za obstanek, in pripravljani na novo borbo za ohranitev svojih narodnih pravic.

Italija, v kateri duh Mazzinija in Garibaldija ni bil še zatrt, je prišla s sladkimi obljubami, ali duh šovinističnega nacionalizma je začel prevladovati v Italiji ter končno podivjal v sistemu fašizma: Začela je Golgota za Beneško Julijo.

ljudstvo grozotam podivjanih drahali, poskušaj raznaroditi nas s terorjem, gospodarsko propastjo, krutimi obsodbami, prognanstvi in usmrčenjem. Slava spominu Gortana in drugih mučenikov!

Ali naš narod stoji še tam — potrt, ali ne zatrt. Pot Golgote je dolga in mučna... ali po Gol

Prihodnje leto se bodo vršile v Nemčiji mednarodne olimpijske igre in njih vedstvo je že zdaj izdalo letake, kakor jih kaže gornja slika, in sicer v večini svetovnih jezikov. Kljub nasprotovanju nekaterih skupin, se nameravajo ameriški športniki udeležiti teh iger.

negi odbora). To resolucijo naj pošljejo lokalnim ameriškim časopisom, kakor tudi centralnemu odboru, ki se bo pobiral zato, da poklicani faktorji in javnost izve o tem organiziranem protestu ameriških Jugoslovancev.

Naslov centralnega odbora v New Yorku je: DEFENSE COMMITTEE FOR YUGOSLAVS IN ITALY, Room 330, 551 Fifth Avenue, New York City.

IZ SLOV. NASELJIN

(Nadaljevanje z 2. strani.)

Dne 7. novembra je ob 1 uri popoldne preminul Franč Drobnič, v starosti 59 let. Doma je bil iz Ponove vasi, fara Grosuplje po domače Mejasce. Na Chisholmu v Minnesoti zapuščal brata. Več znancev pa zapuščal v Leadville, Colo. ker se je Drobničeva družina nahajala tam 16 let. Tam počiva že tudi nekaj članov omenjene družine. — Pokojni je bil član društva Lunder Adamič št. 20 SSPZ in dr. sv. Vida št. 25, KSKJ. Zapuščal soprogo Mrs. Frances, rojeno Zalar, doma iz Jurjeve vasi v ribniški fari, tri sinove in eno hčer.

Pokojni je bil tih, blag mož in veren katoličan ter kot tak tudi lepo previden za zadnjo uro, da je mirno zaspal. Njegov pogreb se je vršil v ponedeljek 11. novembra iz cerkve sv. Vida na Calvary pokopališče.

Dne 9. novembra je pa preminul drugi pionir, katerega ime tudi daleč sega med njegove Loško-potočane in sicer Franek Košmerl, doma iz vasi Hrib, fara Loški potok. Rajni spada med prve naše pionirje, ki so prišli sem v tistih hudih časih, ki med njimi še niso pozabljeni in sicer že pred 42 leti, leta 1893. — Že doma se je kot otrok izučil mizarstva pri svojem očetu. Doma je bilo namreč mizarstvo že kar v rodu in se je pri hiši reklo pri "Tišlerjevih." Ves čas je delal dela, ki jih je bil vajen še iz domovine. Ves čas je tudi ostal mož vzor katoličana, mož značaja, mož dela in poštenja. Bil je dvema društvoma tajnik po 15 let, bil cerkveni kolektor, bil pisatelj in za družbo neprekosljiv. Vedno pohleven, vedno veselega obnašanja, ki ni nikoli drugega užalil. Doživel je starost 65 let. Ves ta čas je bil močne in zdrave postavice. Le bolezen, ki se ga je lotila pred nekaj tedni, ga je zrušila, da je moral iti od prijazne družine, od prijaznega doma, na 455 E. 152 St., v katerem je z družino preživel nad 25 let. Ločiti se je moral in odšel je v boljše življenje. — Njegov pogreb se je vršil v sredo 13. nov. v cerkev Marije Vnebovzete in od tam na Cal-

vary pokopališče ob veliki udeležbi občinstva. — Obema družinama in sorodnikom izrekamo globoko sožalje.

A. G.

SLAVNOSTNI GOST IZ STARE DOMOVINE PRIDE V WAUKEGAN

Waukegan, Ill. Z največjim veseljem smo sprejeli vest, da obišče našo naselbino v soboto dne 16. novembra prevzvišeni nadškof ljubljanski, dr. Gregorij Rožman. Vsa slovenska naselbina, Waukegan in North Chicago se z radostjo pripravljajo, da čim pršrečnejše sprejme visokega gosta in počasti priljubljenega nadpastirja in slovenskega vladika, katerega je ljubezen do nas, ameriških Slovencev, izvabila iz domovine, da obišče svoje rojake v tujini. Vsepopovod so Slovenci silno veseli njegovega očetovskega obiska. Tako tudi mi, z največjo radostjo pričakujemo prevz. nadpastirja in kličemo: Dobrodošli v našo ameriško Vrhniko!

Da častitljivega gosta sprejmemo kakor se spodobi, prav vljudno vabimo vsa podporna in cerkvena društva, da se v velikem številu udeležijo slovenskega sprejema. — Prevzvišeni ostane med nami tudi v nedeljo 17. novembra. Takrat, v nedeljo bo imel ob pol dvanajstih (11:30) pontifikalno sv. mašo. Glejmo, dragi farani, da bo pri tej sv. maši cerkev napolnjena do zadnjega kotička. Ne bo častno za nas, če ne bo. Popoldne istega dne obišče prevzvišeni tukaj v bližini se nahajajoče semenišče Mundelein, ki je največje in najpopolnejše semenišče v celi Ameriki, če ne morda na celem svetu. To semenišče stane \$20,000.000. Zvečer v nedeljo, bo v šolski dvorani obširen program v počast visokemu gostu.

Naj bo omenjeno, da se ta mesec vrši cerkveni bazar. Začetek bazara je bil 10. novembra in se bo nadaljeval še naslednje dni, 17., 24. in 28. novembra. Zaključek bo na Zahvalni dan. Vsi farani ste prav vljudno vabljeni, da v velikem številu obiščete naš cerkveni bazar, da tako vsak po svoji moči pomagamo za svojo cerkev. Vstopnina k bazaru je prosta.

TURCIJA BO POMAGALA ANGLIJI

London, Anglija. — Turška vlada se je itak že izrazila, da je pripravljena, stati ob strani Anglije v njenem sporu z Italijo, zdaj pa se je odločila, da bo zgradila močnejšo mornarico, da bo njena pomoč tem bolj učinkovita. Podporo za graditev ladij bo nudila Anglija, katera je poleg tega obljubila Turčiji, da bo smela utrditi Dardanele, kar je zdaj prepovedano po posebnih pogodbah, in poleg tega bo lahko zasedla število Dodekaneških otokov, ki so točasno v italijanski posesti.

ZA BOŽIČ

se bomo zopet spominjali svojih dragih domačih v stari domovini. Stara navada je, da se jim pošlje kako darilo za božične praznike. Vsem takim sporočamo, da bomo tudi letos točno in zanesljivo odpravljali naprej vse božične denarne pošiljke. Naše pošiljke pridejo v roke prejemnikov brez vsakega odbitka točno in zanesljivo. Včeraj so bile naše cene.

Dinarji:	Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 2.75.....100 Din	Za \$ 5.00 pošljite.....\$ 5.75
Za \$ 5.10.....200 Din	Za \$10.00 pošljite.....\$10.85
Za \$ 7.20.....300 Din	Za \$15.00 pošljite.....\$16.00
Za \$ 9.60.....400 Din	Za \$25.00 pošljite.....\$26.10
Za \$11.70.....500 Din	Za \$40.00 pošljite.....\$41.25
Za \$23.40.....1000 Din	Za \$50.00 pošljite.....\$51.50

Lire:
Za \$9.20.....100 lir
Za \$87.25.....1000 lir

Vsa pisma in pošiljke naslovite na:
JOHN JERICH
(V pisarni Amerikanskega Slovenca)
1849 W. Cermak Rd., Chicago, Illinois

Deklica z odprtimi očmi

PIERRE L'HERMITE
—
Prevod iz francoskega izvirnika

(Konec)

Od svojih detinskih let sem veroval, da jo je Bog ustvaril zame. Radi nje sem v urah usodnih izkušnjav ohranil neokrnjeno vso svojo mladost... in bridko sem jo hranil. Zdej umete, kajne, mojo grozo! Iščem se... in se ne najdem več.

"Razumem te prav dobro... Jutri te obiščem in upam, da ti bom mogel prinesti veselih novic. Dragi moj prijatelj, do skrajnega moraš verovati. Le tako počastiš kogar ljubiš zares..."

"Verovati v Boga? ... To je lahko... Toda verovati v moč cvetlice! ..."

"Bog čuva tudi slabost cvetic."
"Naj mi torej čuva tisto, ki jo ljubim!"
Gospod vikar Blaisois se je vsedel spet na motor in oddirjal v smeri proti Noirmoutieru. Filbert je gledal za njim...

On se odpravlja v nasprotno smer proti pečeni poti in domov.

Toda — je li to utrujenost?
Ali je — navzlic vsemu — želja, da bi čim hitreje izvedel? ...

Je-li nezavednost blodnega duha? ... Glej, tudi on se je napotil v Noirmoutier!
Oh, saj ne pojde do mesta! ... Le kar tako, malo proti mestu gre... če bi prav ne bilo radi drugega, kot da ugleda vsaj streho tiste hiše, v katero se je ona povrnila ...

Filbert gre po široki cesti proti obali des Dames... Zavije na levo po zapušeni stezi, ki pelje do zelene kaluže.

Če je razsoden, bi se moral tam zares ustaviti ...

Ustavil se je resnično... a le za hip. Toda zmanjkalo mu je poguma, da bi ostal... nima več moči, da bi se branil iti še malo dalje... oh, le malo... le do hišice gospoda Jourdaina, ki stoji tik samostana... In nič več dalje! ...

Hišica, ki je podobna košu cvetja, — je-li to dobro znamenje? — se imenuje "Speranza" (Upanje).

Noč se spušča in tema raste od hipa do hipa... težka in jasna noč... noč, ki veruje v svetlobo.

In tema postane nov izgovor, da se Filbert pomakne še malo dalje.

Kako je strašno, če ljubiš!

Že je pri trdnjavi! ... Evo ga pri ozki ulici, ki pelje do... "Zavetja" ...

Svečan lunin svit je preplaval ozko ulico in sence se ostro odražajo, a ubogi Filbert išče v njih zavetje. Boji se, da bi ga kdo ne srečal... Nato se vrne h košatemu drevesu, ki stoji med gradom in cerkvijo. Tam je na varnem... Tam sme čakati in opazovati. Kdo ve?... Morda se mu nasmehne sreča, ali ga zadene nesreča, da jo ugleda. Rolanda hodi pogostoma zvečer v cerkev k molitvi... Če bi nocoj prišla? ...

Vrata so odprta. Filbert se splazi noter; cerkev je prazna in mračna. Le stara ženica s črno obrobjeno avbo vdove prepira svoj molek v kotu. Tudi on začne moliti... Ubožec ne ve, kaj moli, kajti vsak hip se ozira na desno in na levo, kakor da oprezuje ali da so mu birci za petami. A kljub temu moli; in njegova prošnja je usmerjena proti luči, ki trepetja na dnu, pri Najsvetejšem:

... Ti, ki te kliče: Bog ljubezni...
... Ti, ki vidiš... Ti, ki veš... imej vendar, naposled usmiljenje z menoj! ...

In nepopisno dobro mu de klic na pomoč. Njega, ki je učil: "Pridite k meni vsi, ki ste obloženi s križi in težavami..."

In spet je zunaj, sredi noči... Zdej se ne ustavlja več... uda se. Negotovost ga ubija... Zelja, da zopet vidi hišo... da izve svojo usodo... da sreča morebiti Rolando, postaja vsak hip močnejša, ne trpi odpora... Njegova volja je postala v omami bolesti goreč snop slame. Toliko slabše!... Naj bo kakor hoče! ...

In Filbert je že zopet v ozki ulici... Tam-le za slab streljaj, stoji hiša... njihov dom! ... Vsa okna v pritličju so slovesno razsvetljena... Filbert zapazi zelena vrata ograje, na novo prepleškana... in močne posrebrene kljčke, ki jih krasijo... Celo neko senco razloči... sence, ki se

pojavljajo za snežnobelimi zavesami...

Bliže... zmerom bliže prihaja... Zdej stoji tik pred vrati. Vse je zapušeno, tiho... skrivnostno... Filbert ne čuje ničesar drugega razen utripanja svojega srca, ki mu v prsih klenka izgubljeno pesem ljubezni in bojzani...

Mahoma presune tišino pasji laje... tam-le, tik njega na hodniku. Faraud je zavohal gosta in oznanja po svoji stari navadi novico nebu in zemlji.

Rolanda je morala biti hip v pred-sobi, kajti komaj trenutek za tem je odprla duri in stopila na prosto, vsa bela, kakor prikazen:

"Ah, ti si... vzklikne, ko ugleda Filberta, ki je obstal kakor ukopan na svojem mestu, nepremičen od velike razburjenja. "Da... jaz sem..."

"Ti si...?" je ponavlja Rolanda mehko... In gleda ga s presrečnimi očmi... z očmi polnimi svetlobe, v katerih je Filbertu odprto pismo... vse čustvo, po katerem je koprnelo njegovo srce.

Nekaj hipov sta obstala na mestu oba trepetajoča in sta se gledala iz lica v lice.

"Pridi noter...!" je nenadoma vzkliknila Rolanda ter izprožila proti njegovim svoje roke...

"Ali je res?" je šepetal Filbert v salonu, kamor ga je bila posadila teta Cecilija. Salon je bil natrpan s kovčki, z oblekami, vse v neredu ob povratku s potovanja... "Je-li res? Ali se mi sanja? Ali sem zares v "Zavetju"? Vi ste tukaj...? In povabili ste me, naj vstopim...?"

"Nič se Vam ne sanja, Filbert. Zares ste v "Zavetju" pri nas... pri nas doma!"

Teta Cecilija ga prime za roko... gleda ga z nepopisnim izrazom obžalovanja in sočustvovanja: "Ubog! moj Filbert... grešila sem zoper Boga in zoper Vas!... Dolgo, predolgo sem se obotavljala... Rovarila sem proti Vam..."

Filbert ji rahlo brani...

"Da!... Rovarila sem proti Vam. Tem bolj utemeljeno pa je moje današnje čustvo in tem bolj častno za Vas... Izbršimo vse, kar je med tem bilo... Prišli ste gotovo prosit za Rolandino roko, kajne?"

"Oh, ura ni primerna. Saj ste komaj prišli s potovanja. Vedel sem se nespodobno, tako ne gre. Ampak sem ves iz sebe! Ne morem več živeti... Ne prenesem več negotovosti! ..."

"Zdej Vam bo gotovost plačilo... Kar se mene osebno tiče, Vam rečem slovesno: da. Kar se pa tiče Rolande... zmenite se še danes z njo... Kar takoj! ..."

Teta Cecilija se je zravnala visoko in jima je odprla vrtna vrata. To vse je bilo storjeno tako bliskoma, tako nepričakovano, da sta se mlada dva obotavljala...

"Pojdita, otroka moja, moja ljuba otroka... Bog hoče, da tako bodi! ..."

V mračni svetlobi neba... v tistem kotu na vrtu kjer je staro figovo drevo iztezalo svoje posrebrene roke v noč... prav na tistem mestu, kjer je lepi Roger Mau-de izgubil svojo bitko... pod visokimi rožami in prelestnimi dišavami... pod visokimi zvezdami... je Filbert, trepetajoč kakor jesenski list, v prvo v svojem življenju iz ljubezni poljubil na čelo dekle.

In to dekle je bila Rolanda You... Rolanda njegova vroče ljubljena... Rolanda, za katero je Filbert očeval čisto vso svojo mladost...

Dolgo je držal v svojih dlaneh njene drobne ročice... Dolgo se je vtpaljal v njene modre oči, obokane s črnimi obrvmi... Nato je začel tiho, tiho, svojo pesem tolažilno, svojo srčno pesem:

O Magali, me tant amada...

Rolanda je naslonila svojo plavalaso glavico na njegovo ramo in poslušala... poslušala glas... topli glas, ki je prihajal iz dna... In iz njenega srca se je dvignil slavospev, zahvalna pesem Njemu, čigar najvišje ime je "Ljubezen".

"Bog je dober, Filbert... Imel je usmiljenje z nama... "ubogima"..."

"Da... Bog je dober..." je ponovil Filbert in zaprl oči... "neskončno dober!... in prej ali slej posuši sleherno solzo..."

PISANO POLJE

J. M. Trunk

Glava ali roke?

V Šmihelu nad Pliberkom na Koroškem, kjer je rojstni kraj sedanjega nadškofa, je dolga leta župnikoval Valentin Šumah. Blaga duša. Kot kaplan sem bil pri njemu. Pripovedoval je, da mu je tako sredi študij upadel pogum, kakor se pogostoma dogodi študentom, ko prihajajo v ista leta. Mislijo, da ne gre, pa le — nočejo. Svet se jim odpira, pa bi radi lahko in brez napora stopili v ta novi svet. Tudi Šumaha se je lotila ta — bolezen. Oče je bil trden kmet v Sinčivasi, mož redkih besed. Zmrđano stopi pred njega malodušni Foltej, češ, oče, ne gre več, ne bom šel v nadaljne študije. Oče je poznal svojega ptiča, pa ni morda zrepenčil, mirno je na sinovo zmrđanost odgovoril: "Dobro, dobro, Foltej, ako nočeš študirati, boš pa doma za pašo, saj je ravno vrgla svinja celo kopicico malih pujskov." Nič več, samole to. Oče je mirno odšel po opravkih, in je pustil Folteja stati, kjer je stal. Hardiniamol, pa je roba tega malodušnega Folteja vzdignila. "Svinjski pastir," nak, tega pa ne. Kakor bi strela zadela. Foltej je bil takoj drugih misli, odšel na nadaljne študije, in postal daleč na okrog znan župnik, pozneje komendant, Valentin Šumah, ne kak — svinjski pastir.

Nekaj je v tistih burnih letih, ko začne dlaka pod nosom rasti, manjkalo v glavi, ampak glava je bila prava, za študije, nikakor prazna. Ko bi bila res prazna, bi bila le za — svinjskega pastirja kakor je oče namignil.

Ne gre morda le za kaka burna leta, ko vse šumi in brsti in klije in se meša. Gre za to ali glava, ali roke. Ali je dosti v glavi, da je za študiranje, ali pa je malo v glavi, pa bi moralo biti v rokah.

Zadnjič je obiskal Ameriko Sir Alfred Davis, ki je vrlo dober vzgojitelj na Angleškem. Naša amerikanska — vzgoja? Hudo je Sir Alfred zmajal z glavo. "Univerze postajajo bolj prodajalne (department stores) kakor sedeži za učenje. Bruhajo iz sebe graduirance, kateri nimajo ne vzogje (culture) niti značaja." Righto. Pogostoma bruhajo — gradui-

rane kriminalce, ki goljufajo, kjer le morejo.

Poreče kdo: ta Anglež, hud je pač na Amerikance. Počasi. Pristen Amerikane, Dr. Dixon Ryan Fox, predsednik zavoda Union College, je izjavil o višjih šolah in njih študentih nekaj sličnega. Rekel je, da je vrlo mala skupina študentov, ki imajo nekaj v glavi, da gre študij naprej, imenoval jih je "head-minded," druga velika skupina pa nima dosti v glavah, dasi hoče pač študirati, in bi po pravici morala rabiti le — roke, biti toraj "hand-minded." Mož je enako zadel.

Prej je bilo tako, da je kak študenček, ki ni bil head-minded, ni imel dosti v glavi, moral postati hand-minded, poprijeti za delo z roko. Zdej mnogi zavodi skušajo vsakega spraviti skozi. Posledica je, da zavodi kar bruhamo razne "graduante," in ker ni bilo dosti strokovnega znanja v glavi, taki "graduanti" začnejo "študirati," kako bi druge na prebrisan način oplehtali in ogoljufali. Skoroda ni dneva, da bi ne prišel tak — graduant na vrata, in ne ponudil kak načrt, pa čisto naveden goljuf, in ker "študiran," mu ne moreš do živenga, ako mu nasedeš. Tudi pošten biznez trpi pri takih in tolikih goljufih, ki so prišli iz raznih "višjih" šol. Šola in študiranje je O.K., ampak vsi — hand-minded študentje bi morali prijeti za kramp in lopato, da bi si pošteno služili svoj kruh, ker taki — študenti postanejo radi razmer le navadni faloti, goljufi.

Ravno čitam, da se je na

VELIKA BLAZNIKOVA PRATIKA

ZA LETO 1936.

JE TUKAJ!

Ravnokar smo jo prejeli in je kakor vsako leto tudi letos zelo zanimiva. Krasijo jo številne slike, kakor tudi bogata vsebina. Naročite jo takoj, dokler zaloga ne poide. — Stane z poštino vred

25 centov

Naroča se od:

KNJIGARNA

AMER. SLOVENEK

1849 W. Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj
do 8.30 zvečer.

Jacob Gerend Furniture Co.

704-706 North 8th Street,

Sheboygan, Wis.

Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas podnevi in ponoči. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.
Telefon: 85 — Res. 4080-W

Učite se angleščine

iz Dr. Kernovega

ANGLEŠKO-SLOVENSKEGA BERILA

"ENGLISH-SLOVENE READER"

kateremu je znižana cena

\$2.00

in stane samo:

Naročila sprejema

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Rd.

Chicago, Ill.

višje šole pri nas v Koloradu zglasilo na stotine več študentov, kakor lansko leto, bizneza je pa le manj, zaslužka ne bo, toraj na cesto in goljufat.

Tudi v starem kraju so šole preveč napolnjene. Samo na Slovenskem je nad 10 tisoč dijakov, v Ljubljani sami do šest tisoč. Vse hoče le študirati, mest pa ni za vse, morda bodo mnogi uradniki že po kakih 20 službenih letih morali iti v penzijo, da naredijo drugim, mlajšim prostora, in to bo zopet breme za državo in davkoplačevalce. Šole, ki bi imele biti sredstvo za večje blagostanje, postajajo pravo breme za javnost, v starem kraju za razne postopače, ko ne dobijo mest, pri nas za razne — falote, ki goljufajo, da nič kaj. Bog je dal nemu glavo, drugemu pa roko, ta red se mora ohraniti, ako se ne, pride do — študirane godle.

ZDRAVSTVO

ODKOD KURJA OČESA?

Neki sodelavec angleške medicinske revije "The Lancet" piše, da za kurja očesa ni toliko odločilno slabo obnavilo, kolikor napačna hoja in nezadostno ravnotežje v mišičah nog in stopala.

Kakšnih 30 mišic deluje v nogi, da bi bilo njeno gibanje čim bolj harmonično in noga sama skuša na razne načine obvladati napor, ki ga ji pri-sojamo. Noga postane n. pr. krajša, če preložimo vso telesno težo nanjo, nego če stojimo udobno na obeh nogah.

Motnje mišičnega ravnotežja med hojo imajo za posledico to, da se poveča pritisk na stopalo, posamezne dele nje-

gove kože pritisne ob usnje in s tem nastanejo kurja očesa. Često vpliva seveda več vzrokov skupaj. Napačna hoja ima za posledico kurja očesa tudi pri obutvi, ki bi se nogi drugače dobro prilagala. Jasno je, da moramo v tem primeru izboljšati pred vsem hojo in obnoviti harmonično sodelovanje mišic, kajti čeprav takšno kurje oko samo omeščamo in odstranimo, bo imela slaba hoja za posledico nova kurja očesa. Potrebne so v prvi vrsti mišične vežbe za noge in stopala, k temu pridejo kopeli in drugi pripomočki, včasih tudi ovojji na stopala. Udobna obutev je naravno tudi potrebna, saj je običajno baš napačna obutev, posebno ženska, tista, ki zavaja k napačni hoji in povzroča ostale težave.

—
ned tuji, ne izgubimo med nas družji, da se razkropimo
"Slovenski katoliški novinarji"

NIKAR BITI SUZJNI NEPREBAVNOSTI Trinerjevo Grenko Vino vas reši tega

"Zahvaliti se Vam moram za Trinerjevo grenko vino. Skozi leto dni sem trpel radi neprebačnosti — kar koli sem povžil je ustvarilo plin v mojem želodcu. Pred tremi tedni sem opazil vaš oglas, kupil steklenico in od prve čajne žličke, ki sem ga povžil je moja želodčna sitnost prešla. Bilo je kot oprostite. Kaznjencu. Moja čreva sedaj delujejo redno kot ura in sedaj jem s slastjo. Vaš zvesti. Wallace A. Combs."

Ako trpite vsled neprebačnosti, slabega apetita, zaprtice, plinov, glavobola, nervoznosti, nemirne spanja, prevelike utrujenosti, kupite si Trinerjevo grenko vino; jemljite ga redno po eno čajno žličko pred obeda. V vseh lekarnah.

TRINER'S ELIXIR
OF BITTER WINE
Joseph Triner Company, Chicago

MOLITVENIKI,

ki jih ima v zalogi Knjigarna Amerikanski Slovenec.

RAZNE SLOVENSKE MOLITVENE KNJIGE

ki se rabijo pri skupnih cerkvenih, društvenih molitvah, kakor jih rabijo tudi posamezniki kot mašne knjige in za razne molitve, kot devetdnevnice in druge namene:

BODI MOJ NASLEDNIK. Lepa v platno vezana knjiga z rudečo obrezo, ki kaže vzgled Jezusove...	75c
KRUH ŽIVLJENJA. Lepo vezan molitvenik z rudečo obrezo vsebujoč molitve, ki se opravljajo pred sv. obhajilom...	85c
MARIJA KRALJICA SRC. Lepo vezan molitvenik z rudečo obrezo	75c
VEČNA MOLITEV. Lepo vezan, z rudečo obrezo. To molitveno knjigo rabijo društva Krščanskih žena in mater, kakor tudi druga cerkvena društva za skupne molitvene ure. Stane...	\$1.75
VIR ŽIVLJENJA IN SVETOSTI. Lepo vezan z zlato obrezo, vsebujoč molitve, ki se opravljajo na čast Presv. Srcu Jezusovemu	\$1.50
ZVEZA LJUBEZNI. V platno vezan z rudečo obrezo, vsebujoč pouk o čiščenju Presv. Srca	75c

HRVATSKI MOLITVENIKI

MJESEC LISTOPAD. Platno vezane, rdeča obreza	60c
VRTIČ GOSPODNI. Bele koščene platnice, zlata obreza	\$1.25
SLAVA BOGU. Fine usnjate vatirane platnice, zlata obreza	\$1.75
UTJEHA STAROSTI. Fine usnjate platnice, zlata obreza	\$2.00
VRTIČ GOSPODNI. Usnjate vatirane platnice, zlata obreza	\$1.75
ZVONČEC NEBEŠKI. Fine usnjate platnice, zlata obreza	\$1.75

ANGLEŠKI MOLITVENIKI

THE CATHOLIC GIRL'S GUIDE. Usnje, zlata obreza	\$2.25
Usnje, rdeča obreza	\$2.00
COMMUNION PRAYERBOOKS. Trde platnice, zlata obreza	\$1.00
DEVOUT CHILD. Bele platnice in črne platnice	10c
KEY OF HEAVEN. Fino usnje vatirane platnice, zlata obreza	\$1.60
Koščene platnice z sliko, zlata obreza	\$1.25
Usnje platnice, zlata obreza	\$1.00
Platno vezane, zlata obreza	75c
LITTLE COMMUNICANTS PRAYERBOOK. Platno vezane	45c
LITTLE CATHOLIC CHILDS PRAYERBOOK. Koščene platnice, zlata obreza	\$2.00
MANUAL OF DEVOTIONS. Usnje, zlata obreza	\$2.50
MY GOD & MY ALL. Molitvenik za otroke. Zlata obreza	\$1.25
VEST POCKET MANUAL. Usnje, zlata obreza	\$1.00
WITH JEZUS. Usnje, vatirane platnice. Zlata obreza	\$1.00
Koščene platnice z sliko. Zlata obreza	\$1.25
YOUNG MANS GUIDE. Usnje vezano, rdeča obreza	\$2.00

Naročilom priložiti denar v gotovini ali Money Order in ga pošljite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road, : : Chicago, Illinois